MCCAA
MALTA COMPETITION AND CONSUMER AFFAIRS AUTHORITY

NINVESTU FIL-FUTUR TIEGĦEK
FOND SOĊJALI EWROPEW
MALTA 2007-2013

L-Għażla

Rivista ta' tagħrif għall-konsumatur

MARZU 2015- ĦARĠA NRU 07

Ix-xiri bl-internet 14

Is-servizzi tal-periti 16

Il-Jum Dinji għad-Drittijiet tal-Konsumatur 13

ŻUR IS-SIT ELETTRONIKU TAL-MCCAA
www.mccaa.org.mt

L-Għażla

Rivista ta' tagħrif għall-konsumatur

03 Messaġġ mill-Ministru l-Onor. Dr Helena Dalli

04 Fiduċja fil-kummerċjant

05 Twissijiet dwar prodotti

06 Gwida fuq kif isir ilment

08 Il-każ

10 Id-dieta Mediterranja

11 Ir-reġistrazzjoni tal-lifts

13 Il-Jum Dinji għad-Drittijiet tal-Konsumatur

14 Ix-xiri bl-internet

16 Il-Kamra tal-Periti

18 Il-paġna tat-tfal

19 L-effetti tal-bexx fuq is-saħħa tal-bniedem

20 Il-ħidma tad-Direttorat tal-Infurzar

21 Il-biedja organika

22 Il-ftehim esklussiv tad-distribuzzjoni

23 It-tikkettar tal-ikel

24 Numri utli għall-konsumaturi

MARZU 2015- ĦARĠA NRU 07

Editur

Joyce Borg

Bord Editorjali

Marcel Pizzuto
Godwin Mangion
Joyce Borg
Michael Cassar
Odette Vella

Ittri jistgħu jintbagħtu bil-posta lil Joyce Borg, Editur **L-Għażla, L-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur, Mizzi House, Triq Nazzjonali, Il-Blata l-Bajda ĦMR 9010** jew fl-indirizz elettroniku **joyce.a.borg@mccaa.org.mt**

L-ittri għandu jkollhom l-isem u l-indirizz ta' min jibgħathom u ma jistgħux ikunu itwal minn 120 kelma. L-editur iżżomm id-dritt li tqassar kull ittra, mingħajr ma jinbidel il-kontenut.

L-iskop tal-artikli ta' din ir-rivista huwa biss li jipprovdi informazzjoni u mhux li jagħti parir legali. F'każ ta' ilment jew bżonn ta' iktar tagħrif, il-qarrej jista' jikkuntattja lill-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur, mingħajr ħlas, fuq il-linja **80074400**.

Il-Jum Dinji għad-Drittijiet tal-Konsumatur

15 ta' Marzu 2015

Din is-sena l-*Consumers International* għażlet it-tema *Healthy Diets* għal Jum il-Konsumaturi

Helena Dalli
Ministru għad-Djalogu Soċjali, l-Affarijiet tal-Konsumatur u l-Libertajiet Ċivili

Wieħed mit-tmin drittijiet tal-konsumaturi huwa d-dritt għall-bżonnijiet bażiċi, li l-bnedmin għandu jkollhom aċċess għal: ikel bnin, ħwejjeġ, kenn, kura medika, edukazzjoni u servizzi sanitarji.

Il-konsumaturi mhux biss għandhom dritt għall-ikel, imma dan l-ikel irid ikun tajjeb għas-saħħa. Kundizzjonijiet bħad-dijabete, flimkien ma' ċertu mard tal-kanċer, huma fattur prinċipali fil-kriżi internazzjonali għas-saħħa pubblika.

Il-Kummissjoni tal-Għaqda Dinjija tas-Saħħa dwar id-Determinanti Soċjali tas-Saħħa kienet ikkonkludiet li għandha tingħata attenzjoni speċifika fuq is-sitwazzjoni soċjali tal-individwu f'dawk li huma, pereżempju, l-impjieg, il-finanzi u l-livell ta' edukazzjoni.

B'hekk naraw humiex affettwati l-opportunitajiet tan-nies biex jagħmlu għażliet tajbin għas-saħħa tagħhom.

Jum Dinji għad-Drittijiet tal-Konsumatur '15

DIETA TAJBA GĦAS-SAĦĦA

Attività għall-familja kollha

Data: *Is-Sibt 14 ta' Marzu 2015*
Post: *Galleria Shopping and Entertainment Centre, Fgura*
Ħin: 9:30 a.m. – 2:00 p.m.

Tagħrif dwar...
** id-drittijiet tal-konsumatur * ikel tajjeb għas-saħħa*
** is-sigurtà tal-prodotti * id-drittijiet tiegħek meta tixtri prodotti minn barra*

Divertiment għat-tfal...
** face painting * balloon modelling * animators*
** wirja bil-pupazzi dwar l-għażla f'dieta tajba għas-saħħa*

Ejja ddeverti u agħraf drittijietek! Dħul b'xejn!

MCCAA
MALTA COMPETITION AND CONSUMER AFFAIRS AUTHORITY

Fiduċja fil-kummerċjant

In-numru ta' intrapriżi li jaqblu mal-kodiċi ta' etika mfassal mill-Awtorità u li l-applikazzjoni tagħhom intlaqgħet, kulma jmur qed jiżdied. L-għan ta' din l-iskema huwa li l-konsumaturi jkunu jistgħu jserrħu rashom meta jixtru xi prodott jew jieħdu xi servizz mingħand min qed jipparteċipa fl-iskema ta' fiduċja *Trust You*. Ta' min jinnota li kull sena din l-iskema tiġi mġedda wara li jkunu saru spezzjonijiet biex jiġi aċċertat li dawn l-intrapriżi baqgħu jimxu mal-kodiċi ta' etika. Hawn taħt tidher il-lista ta' parteċipanti mġedda sa Frar 2015.

AllCare Insurance Company
L-Imsida

Alsons
Il-Belt Valletta

Anthony Preca Jewellers
Il-Belt Valletta

Arkadia Foodstore
San Ġiljan, Arkadia Comercial Centre, ir-Rabat, Għawdex

Art At Home
Ħ'Attard

Artech
Birkirkara

A to Z Electronics
Attard; Pavi Shopping Complex, Qormi

Ave Maria Jewellers
Il-Belt Valletta

Bargate Bookshop
Ir-Rabat, Għawdex

Bayleys
San Ġwann; Il-Belt Valletta

Bedding and Upholstery
Il-Ħamrun

Big Ben
Birkirkara

Boulevard
Arkadia Commercial Centre, ir-Rabat, Għawdex

BR Guest
Birkirkara

C Moda
Tas-Sliema; il-Mosta

Calliope
Tignè Point, Tas-Sliema; San Ġiljan

Centro Moda
Il-Ħamrun; il-Mosta

Chateau D' Ax
Santa Venera

City Jewellers
Il-Belt Valletta

Conimex
Ħaż-Żabbar; Ħ'Attard; Birkirkara

Debbie's Baby Centre
Iż-Żejtun

Debenhams
Main Street Shopping Comlex, Raħal Ġdid; The Point Shopping Mall, Tignè Point, tas-Sliema

Elektra
Ħal Qormi

Exit
Il-Belt Valletta

Fashion Dept
Arkadia Commercial Centre, ir-Rabat, Għawdex

Fino
Santa Venera

Flock Images Co Ltd
San Pawl il-Baħar

Forestals
Il-Belt Valletta, l-Imrieħel

Francis Meli Jewellers
Il-Belt Valletta

Furniture & Furniturings
Ir-Rabat, Għawdex

Gauda
Ħamrun, Ir-Rabat, Għawdex

Gio Battia Delia
Il-Belt Valletta

Homemate
L-Imrieħel

Honey and More
Il-Mosta

ICS Ltd
Ir-Rabat, Għawdex

Intercomp
Il-Marsa

J Azzopardi Jewellers
Il-Belt Valletta

Jane Norman
Il-Belt Valletta; tas-Sliema

Jeanine
Tas-Sliema

King Shoe Shop
San Ġiljan; il-Belt Valletta; Tiġrija Palazz, ir-Rabat, Għawdex

Ladders Baby Shop
Il-Belt Valletta

Landau
Birkirkara

List Roma
Plaza Shoping Complex, The Point, Sliema

M Vintage
Raħal Ġdid; Tignè Point, tas-Sliema

Malta international Training centre
L-Imrieħel

Matrix
The Point Shopping Mall, Tignè point, tas-Sliema; Baystreet Shopping Complex, San Ġiljan; Il-Belt Valletta; Tas-Sliema; Main Street Shopping Complex, Raħal Ġdid; SkyParks, l-Ajruport Internazzjonali ta' Malta, Ħal-Luqa

Ms Sixty
Il-Belt Valletta; tas-Sliema

MSV Life
Il-Furjana

Nectar group
Ta' Qali

Nine West
The Point, tas-Sliema

Novelty
Il-Belt Valletta

Oasis
Tas- Sliema; il-Belt Valletta

Orsay
Il-Belt Valletta; Birkirkara

Parfois
Il-Belt Valletta; Arkadia Commercial Centre, ir-Rabat, Għawdex

Paul Stationery
Il-Mosta

Pavi
Ħal Qormi

Peacocks
Il-Belt Valletta

Pearl
Arkadia Commercial Centre, ir-Rabat, Għawdex

Piazza Italia
Arkadia Comercial Centre, ir- Rabat, Għawdex; Birkirkara; The Point Shopping Mall, tas-Sliema

Portugese
L-Imrieħel, Birkirkara

Smart Supermarket
Birkirkara

Suite Blanco
Arkadia Comercial Centre, Ir-Rabat, Għawdex; The Plaza Shopping Centre, tas-Sliema

Tape A, L'oeil
Birkirkara

Temprina
Ir-Rabat, Għawdex

Terranova
Paola; St Julian's; Tignè Point; il- Belt Valletta; Santa Venera

Tescoma
Tal-Pietà

The Atrium
L-Imrieħel

The Curtain Shop
Ir-Rabat, Għawdex

The Sevens
Il-Ħamrun

Tower Shoes
Tas-Sliema

Triolgy
Armani Jeans, Tignè Point, tas-Sliema; Hilfiger Denim, Tignè Point, tas-Sliema; Tommy Hilfiger, Baystreet Complex, San Ġiljan; Armani Jeans, Baystreet Complex, San Ġiljan

Tutto Casa
Ir-Rabat, Għawdex

Underground
Il-Belt Valletta

Urban Jungle
Arkadia Commercial Centre, ir-Rabat, Għawdex

Vassallo Jewellers - Independence Square
Ir-Rabat, Għawdex

VCT Ltd.
Mosta

Vee Gee Bee
San Ġwann; il-Belt Valletta

Ventura
Iż-Żejtun

Vigos
Il-Belt Valletta

Vodafone
Raħal Ġdid; l-Ajruport Internazzjonali ta' Malta, Ħal-Luqa; Ir-Rabat, Għawdex; Il-Mosta; San Ġiljan; Bisazza Str, tas-Sliema; Ħaż-Żebbug, Il-Ħamrun

Vodafone Retail Store
Birkirkara; Triq ir-Repubblika, il-Belt Valletta

White Shop
Il-Belt Valletta

Zsa Zsa
Il-Belt Valletta

Twissijiet dwar prodotti

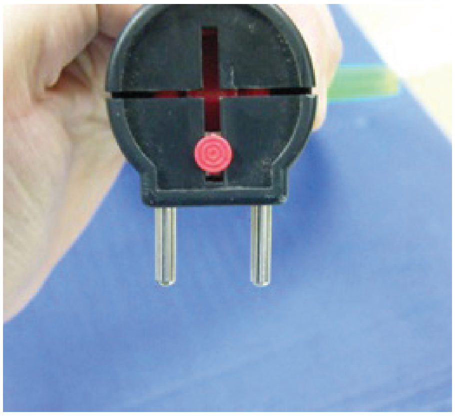

- **Kategorija:** Apparat u għodda elettronika
- **Prodott:** Joqtol l-insetti
- **Marka:** Mhix magħrufa
- **Isem:** Prodott li joqtol l-insetti u li jista' jerġa' jiġi ċċarġjat
- **Deskrizzjoni:** Prodott li jixxokkja l-insetti, b'forma ta' pala żgħira tal-*badminton*, b'xibka metallika li tintuża biex tagħti xokk lill-insetti. Ippakkjat fil-*foil*. Miegħu jiġi wkoll charger.
- **Pajjiż tal-oriġini:** Iċ-Ċina
- **Periklu**: Tista' tieħu xokk elettriku

Il-pinnijiet taċ-*charger* huma rqaq ħafna u jistgħu jinkisru malajr meta jiddaħħlu fil-plakka. Barra minn hekk, m'għandhomx *insulator*. Il-prodott mhuwiex konformi mad-Direttiva ta' Vultaġġ Baxx u mal-Istandard Relevanti Ewropew IEC 60884.

- **Kategorija:** Kożmetiċi
- **Prodott:** Prodott li jiċċara l-ġilda
- **Marka:** Sivop
- **Isem:** Sivoclair Crème éclaircissante (Krema li tiċċara)
- **Deskrizzjoni:** Krema li tiċċara l-ġilda u li tiġi f'kontenitur abjad, b'għatu li jingħalaq bil-kamin.
- **Pajjiżi tal-oriġini:** Il-Kosta tal-Ivorju
- **Periklu**: Kimiku

Il-prodott fih riskju kimiku għax jinkludi l-ingredjent *hydroquinone*, li huwa pprojbit fil-kożmetiċi u fil-prodotti ta' iġjene personali.

- **Kategorija:** Ġugarelli
- **Prodott:** Logħba ta' taħbil il-moħħ
- **Marka:** Think and Link
- **Isem:** Barbie Alphabet 3 in 1
- **Deskrizzjoni:** L-ippakkjar huwa tal-kartun. Il-prodott jinkludi mappa, logħba li taqbel magħha, damma, u dadi oħrajn biex tgħodd.
- **Pajjiż tal-oriġini:** L-Indja
- **Periklu**: Tista' tifga

Il-prodott fih partijiet żgħar li jistgħu faċilment jitpoġġew fil-ħalq u jinbelgħu mit-tfal iż-żgħar, li jistgħu jifgaw. Il-prodott mhuwiex konformi mar-regolamenti tad-Direttiva Ġugarelli Mingħajr Periklu u mal-Istandard Ewropew relevanti EN 71-1.

Fejn tista' tagħmel l-ilment tiegħek f'Għawdex

Ministeru għal Għawdex,
Pjazza San Franġisk, Rabat

8007 4400

fair.trading@mccaa.org.mt

Gwida fuq kif isir ilment

X'għandu jagħmel il-konsumatur meta jiltaqa' ma' problema?

Odette Vella
Uffiċjal Għoli tal-Informazzjoni
Uffiċċju għall-Affarijiet tal-Konsumatur
MCCAA

L-informazzjoni hija l-bażi għal ilment effettiv. Meta konsumatur jiffaċċja problema għandu l-ewwel jaċċerta jekk l-ilment li għandu huwiex legalment ġustifikat jew le. Il-konsumatur għandu wkoll jinforma ruħu fuq it-tip ta' rimedju li għandu dritt jitlob. Meta l-konsumaturi ma jkunux jafu kif għandhom iġibu ruħhom mal-bejjiegħ għandhom iċemplu fuq 2395 2000 jew 8007 4400 biex jingħataw l-assistenza li jkollhom bżonn.

Ilment mal-bejjiegħ

Meta tinqala’ problema, il-konsumatur għandu l-ewwel jitkellem mal-bejjiegħ - mingħand min xtara l-oġġett jew ma’ min ipprovdih bis-servizz. Il-konsumatur għandu jispjega b’mod ċar x’inhi l-problema u x’tip ta’ soluzzjoni qiegħed jistenna.

Il-mod kif il-konsumatur jikkomunika mal-bejjiegħ huwa importanti ħafna. Waqt li l-konsumatur għandu jkun assertiv u determinat li jieħu dak li għandu dritt għalih, fl-istess waqt m’għandu qatt ikun aggressiv miegħu.

Il-prova tax-xiri

Meta jagħmlu lment mal-bejjiegħ, il-konsumaturi għandhom jippreżentaw il-prova tax-xiri. Għandhom jippreżentaw ukoll id-dokumenti relatati, bħall-kuntratt tax-xiri u l-garanzija kummerċjali, meta applikabbli.

Ilment bil-miktub

Meta l-konsumatur ma jirnexxilux jasal għal ftehim bil-kelma, imbagħad ikun hemm bżonn li jagħmel ilment bil-kitba.

Il-konsumaturi għandhom jibagħtu ittra bl-ilment, bil-posta reġistrata, fi żmien xahrejn minn meta jindunaw li kien hemm problema fl-oġġett mixtri. Huwa importanti li l-konsumaturi jżommu kopja tal-ittra.

Jekk il-konsumatur ma jirċevix risposta jew ma jiġix offrut soluzzjoni aċċettabbli mill-bejjiegħ, il-pass li jmiss ikun li jirreġistra lment mad-Direttorat tal-Ilmenti u tar-Rikonċiljazzjoni fi ħdan l-Awtorità ta’ Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur (MCCAA).

Kif isir ilment mal-MCCAA

Il-konsumaturi jistgħu jirreġistraw ilment billi:

- imorru l-uffiċċju tad-Direttorat tal-Ilmenti u tar-Rikonċiljazzjoni f’‘Mizzi House’, Triq Nazzjonali, il-Blata l-Bajda, jew imorru l-uffiċċju tal-Belt li jinsab 47A, Triq Nofsinhar. Il-konsumaturi għandhom jieħdu magħhom id-dokumenti kollha li għandhom, bħall-irċevuti, il-garanziji u l-kuntratti tax-xiri, jew;
- jiktbu ittra indirizzata lid-Direttur, Id-Direttorat tal-Ilmenti u r-Rikonċiljazzjoni, jew;
- jimlew il-formola tal-ilmenti u jibagħtuha fuq *fair.trading@mccaa.org.mt* jew;
- jiktbu fl-indirizz *fair.trading@mccaa.org.mt*.

Meta l-konsumaturi jirreġistraw l-ilment tagħhom b’ittra elettronika jew stampata, importanti li jinkludu d-dettalji kollha tal-każ u li jibagħtu kopja tad-dokumenti marbuta max-xiri. Il-konsumaturi għandhom jinkludu wkoll in-numru tal-karta tal-identità tagħhom, l-indirizz u numru tat-telefown fejn jistgħu jiġu kkuntattjati. Fl-istess ittra għandhom jagħmlu wkoll stqarrija biex jagħtu permess lill-MCCAA ħalli tkun tista’ tagħti d-dettalji personali tagħhom lill-bejjiegħ involut jekk ikun meħtieġ, skont l-Att dwar il-Protezzjoni u l-Privatezza tad-Data.

L-evalwazzjoni tal-ilment

Malli jiġi rreġistrat ilment tal-konsumatur mal-Awtorità, dan jiġi evalwat jekk hux legalment ġustifikat u jekk jaqax taħt ir-responsabbiltà tal-istess Awtorità (MCCAA).

Jekk l-ilment ikun ġustifikat, jiġi appuntat uffiċjal biex jaħdem fuqu.

Il-proċess ta’ medjazzjoni

Waqt il-proċess ta’ medjazzjoni l-uffiċjal li jkun qed jaħdem fuq il-każ jikkuntattja lill-bejjiegħ u jinfurmah bl-obbligi legali tiegħu. L-għan ewlieni tal-medjazzjoni hu li l-ilment ikun solvut amikevolment u r-rwol tal-uffiċjal li jaħdem fuq l-ilment huwa limitat għall-medjazzjoni. Ir-riżultat ta’ dan il-proċess ħafna drabi jiddependi mill-volontà tajba tal-partijiet involuti.

L-uffiċjal tal-Awtorità jżomm lill-konsumatur infurmat bl-iżviluppi li jkunu qed isiru waqt il-proċess tar-rikonċiljazzjoni.

Meta ma jintlaħaqx ftehim amikevoli

Meta l-medjazzjoni ma tirnexxix, il-konsumatur għandu l-għażla:

- li jressaq l-ilment quddiem it-Tribunal għat-Talbiet tal-Konsumaturi; jew
- li jirtira l-ilment.

Jekk il-konsumatur jiddeċiedi li jkompli bil-każ permezz tat-Tribunal, jintalab jimla l-Avviż tat-Talba, u jibagħtu lit-Tribunal li jinsab f’47A, Triq Nofsinhar, il-Belt Valletta, flimkien mal-ħlas għar-reġistrazzjoni tal-każ.

Malli jiġi rreġistrat ilment tal-konsumatur mal-Awtorità, dan jiġi evalwat jekk hux legalment ġustifikat u jekk jaqax taħt ir-responsabbiltà tal-istess Awtorità (MCCAA).

Libsa li tqattgħet fil-proċess tad-*dry cleaning*

Dr Melanie Vella
Direttur tal-Ilmenti u l-Konċiljazzjoni,
Uffiċċju għall-Affarijiet tal-Konsumatur,
MCCAA

Il-każ

Konsumatriċi xtrat libsa tal-okkażjoni u wara li libsitha darba refgħetha, sakemm reġa' kellha bżonnha xi tliet snin wara. Qabel ma reġgħet libsitha ħaditha għand negozjant biex inaddafhielha bil-proċess tad-*dry cleaning*. Għamlithielu ċara li l-libsa kienet fina ħafna u li jekk ikollu xi dubju fuq jistax inaddafha jew le, javżaha minn qabel. Imma wara li ġabret il-libsa, il-konsumatriċi ndunat li kienet imqattgħa u rrovinata.

X'passi ħadet il-konsumatriċi biex issolvi dan il-każ?

Il-konsumatriċi ppruvat tilħaq qbil man-negozjant biex jirranġalha l-libsa jew jagħtiha l-flus li kienet ħallset meta xtratha. In-negozjant, però, irrifjuta li jaċċetta r-responsabbiltà ta' dak li kien ġara u sostna li l-libsa kienet imtebbgħa ħafna u kull ma taha kien prodott ta' *delicate wash.* Qalilha li billi l-libsa kienet imqattgħa biss minn taħt l-idejn, dan kien ġara bit-tħakkik ta' taħt l-idejn u għax ma kinitx imqabbda sew il-ħjata.

Kien għalhekk li l-konsumatriċi rrikorriet għall-għajnuna u l-pariri tad-Direttorat tal-Ilmenti u l-Konċiljazzjoni, fi ħdan l-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur.

L-uffiċjal inkarigat eżamina l-każ u, wara li ġie rreġistrat l-ilment, bdiet il-medjazzjoni man-negozjant bl-iskop li jintlaħaq ftehim xieraq. In-negozjant offra li jagħti lill-konsumatriċi l-ammont ta' ħamsin ewro (€50), offerta li ma ġietx aċċettata għax il-libsa kienet tiswa ferm aktar. Billi f'dan il-każ il-medjazzjoni ma wasslitx għall-ftehim mixtieq, il-konsumatriċi għażlet li tressaq il-każ tagħha quddiem it-Tribunal għat-Talbiet tal-Konsumaturi.

X'iddeċieda t-Tribunal għat-Talbiet tal-Konsumaturi?

Kemm in-negozjant kif ukoll il-konsumatriċi dehru quddiem it-Tribunal u taw il-verżjoni tagħhom

ta' dak li kien ġara. Il-konsumatriċi rreferiet għall-fatt li n-negozjant kien biddel il-verżjoni tiegħu. Oriġinarjament kien qal li l-libsa kienet saritilha l-ħsara b'effett ta' *wear and tear*, u wara allega li l-libsa hi difettuża. Il-konsumatriċi ppreżentat rendikont tal-bank li juri li l-libsa kienet xtratha ħames mitt ewro (€500) u għalhekk qed titlob li n-negozjant jagħtiha dik is-somma.

Xehed ukoll in-negozjant mingħand min il-konsumatriċi kienet xtrat il-libsa, li rrefera għall-fatt li l-libsa magħmula minn materjal tal-ħarir. Xehed li kwalunkwe sustanza li tiddepożita ruħha fuq il-ħarir ikollha konsegwenza. Dan ifisser ukoll li min jieħu ħsieb id-*dry cleaning* ta' dan il-materjal irid joqgħod ferm attent għax m'għandux l-istess reżistenza daqs materjal sintetiku. Ikkonferma li, bla dubju, il-libsa kienet meħjuta skont is-sengħa u l-arti.

In-negozjant, min-naħa tiegħu, xehed li l-libsa ġratilha l-ħsara għax ma tnaddfitx immedjatament wara li kienet intlibset u minħabba l-azzjoni tal-batterja tal-għaraq fuq il-ħarir.

It-Tribunal ikkunsidra l-fatti u x-xhieda li ngħatat u kkonsidra li:

- Hemm nuqqas ta' kredibbiltà min-naħa tan-negozjant billi dan ta verżjonijiet konfliġġenti;
- Fuq il-prinċipju li min jallega għandu jipprova, ma nġiebet l-ebda prova min-negozjant li l-ħsara li ġarrbet il-libsa kienet kawża ta' difett fil-libsa stess;
- Hekk skont il-provi prodotti, mhux talli l-verżjoni tan-negozjant mhix kredibbli, talli jirriżulta biċ-ċar li n-negozjant naqas fis-servizzi tiegħu lejn il-konsumatriċi.

Għalhekk, it-Tribunal laqa' t-talba tal-konsumatriċi u, fid-dawl li l-libsa għandha madwar tliet snin, ordna lin-negozjant iħallas is-somma ta' tliet mitt ewro (€300) lill-konsumatriċi, bl-ispejjeż tal-kawża kontra n-negozjant.

Punti importanti għall-konsumatur meta jħallas għal servizz ta' *dry cleaning*

- Meta konsumatur jieħu oġġett għad-*dry cleaning* għandu jiċċekkjah mar-rappreżentant tal-kumpanija u jispjega x'tip ta' tindif qed jistenna.
- Meta jkun hemm riskju li l-proċess tad-*dry cleaning* jista' jagħmel ħsara lill-materjal, il-konsumatur għand jkun infurmat b'mod ċar b'dan ir-riskju qabel ma jsir id-*dry cleaning*.
- Min qed jagħmel id-*dry cleaning* għandu jagħmel it-tindif skont is-sengħa u jieħu l-prekawzjonijiet meħtieġa biex tiġi evitata li ssir ħsara lill-oġġetti li qed jitnaddfu.
- F'każ li l-oġġett jiġi rovinat bit-tindif, in-negozjant għandu l-obbligu li jagħti rimedju adegwat lill-konsumatur.
- Il-konsumatur għandu r-responsabbiltà li hekk kif jiġbor oġġett lura mid-*dry cleaning* dan jiċċekkjah sew u f'każ ta' problema jinforma lin-negozjant immedjatament.
- Meta oġġett ma jitnaddafx kif suppost jew kif imwiegħed, il-konsumatur għandu dritt li jew jerġa' jitlob li jsir it-tindif mingħajr ħlas addizzjonali jew li jingħata lura l-flus li ħallas għat-tindif.
- F'każ li l-oġġett li jintbagħat għad-*dry cleaning* jintilef mill-kumpanija, din għandha l-obbligu li tagħti rimedju adegwat lill-konsumatur.
- Meta tinqala' problema l-konsumatur għandu jilmenta immedjatament man-negozjant u jekk ma jintlaħaqx ftehim xieraq jiftaħ ilment mal-Uffiċċju għall-Affarijiet tal-Konsumatur.

Dr Charmaine Gauci MD, MSc, PhD, FRSPH, FFPH
Direttur, id-Direttorat għall-Promozzjoni tas-Saħħa u l-Prevenzjoni tal-Mard

Id-Dieta Mediterranja

Id-dieta Mediterranja hija waħda mill-aħjar forom ta' dieti u meta magħha nagħmlu wkoll eżerċizzju regolari jkollna l-aħjar stil ta' ħajja għal saħħitna. Għal dieta Mediterranja tajba trid tenfasizza fuq dawn il-punti:

- Ibbaża l-maġġoranza tal-ikel fuq il-ħaxix u l-frott, il-ħobż, il-legumi (piżelli, għads u ful), il-patata, il-ġewż u ż-żrieragħ. Agħżel ħaxix b'varjetà ta' kuluri biex tikseb firxa ta' antiossidanti u vitamini;
- Ħu, ta' kuljum, ammont moderat ta' ħalib u prodotti tal-ħalib b'xaħam baxx, bħal *yoghurts* u ġobnijiet;
- Il-konsum tal-laħam aħmar għandu jkun limitat. Minflok kul it-tjur u l-ħut biex tnaqqas ix-xaħam saturat. Il-ħut xaħmi, bħas-salamun u t-tonn, joffrilna għażla sustanzjuża għax fih l-Omega-3s li huma tip ta' xaħam mhux saturat. Hemm evidenza li dan it-tip ta' ħut itejjeb is-saħħa tal-qalb;
- Kul varjetà ta' frott bħala *snack* jew deżerta, u ħalli d-deżerti b'ħafna xaħam u zokkor għal okkażjonijiet speċjali, f'ammonti limitati;
- Iż-żejt taż-żebbuġa huwa parti essenzjali mid-dieta Mediterranja u għandu jkun it-tip predominanti ta' xaħam li jintuża minflok tipi oħrajn ta' xaħmijiet u żjut (eż. butir jew marġerina) għat-tisjir. Jista' jintuża wkoll bil-moderazzjoni għat-taħwir tal-insalati jew bħala kondiment għall-ħxejjex, it-tjur u l-ħut;
- Ixrob l-ilma u evita xarbiet biz-zokkor;
- Bejn l-ikliet ħu l-frott, frott imnixxef jew lewż mingħajr melħ, minflok kejkijiet, *crisps* u gallettini;
- L-attività fiżika regolari hija wkoll parti mill-istil tal-ħajja Mediterranja. Tajjeb li din issir f'ammonti li jgħinu, ħalli jinżamm piż tajjeb u nħossuna dejjem aktar f'saħħitna.

Saru ħafna riċerki fuq nies li jkunu segwew id-dieta Mediterranja. Minnhom ħareġ li hemm diversi benefiċċji għas-saħħa. Dawn jinkludu:

- Ħajja itwal - jitnaqqas iċ-ċans ta' mewt qabel iż-żmien, l-aktar minħabba li jonqos ir-riskju li jiżviluppa mard tal-qalb li jista' jkun il-kaġun ta' mewt jew kanċer;
- Tnaqqis fiċ-ċans ta' żvilupp ta' dijabete tat-Tip 2, pressjoni għolja tad-demm, jew kolesterol għoli fid-demm. Dawn huma kollha fatturi ta' riskju assoċjati mal-mard tal-qalb, il-mard vaskulari u ma' kumplikazzjonijiet serji oħrajn;
- Tnaqqis fiċ-ċans ta' ħxuna żejda. Id-dieta Mediterranja tifforma l-bażi ta' tnaqqis fil-piż b'mod bilanċjat;
- Tnaqqis fir-riskju ta' mard tal-Parkinson u l-Alzheimer.

L-aktar ħaġa importanti li wieħed għandu jiftakar f'dawn id-dieti sustanzjużi huwa l-bilanċ b'varjetà ta' ikel f'porzjonijiet xierqa. Tajjeb kemm hu tajjeb ċertu ikel għas-saħħa, iż-żejjed huwa xorta waħda ħażin, u għalhekk dejjem aħjar li tiekol ħames ikliet kuljum, li jinkludu l-kolazzjon, l-ikla ta' nofsinhar u ta' filgħaxija, u s-*snacks* ta' bejniethom.

Għall-pariri u informazzjoni oħra ċempel lid-Direttorat għall-Promozzjoni tas-Saħħa u l-Prevenzjoni tal-Mard fuq 2326 6000 jew ikteb fl-indirizz: health.pro@gov.mt.

Ir-reġistrazzjoni tal-lifts

Liema huma dawk il-lifts li jaqgħu taħt ir-Regolamenti għall-Ispezzjonijiet tal-Lifts?

Ir-Regolamenti jinkludu l-lifts "**eżistenti**", jiġifieri dawk li tqiegħdu għas-servizz **qabel** l-1 ta' Lulju 2002 u l-lifts "**ġodda**", jiġifieri li bdew jaħdmu **wara** l-1 ta' Lulju 2002.

Fejn tista' ssib dawn il-lifts u min hu responsabbli minnhom?

F'residenza

Kull bini b'okkupant, inkluż fejn hemm aktar minn okkupant wieħed, l-okkupant/i tal-bini għandu/għandhom l-awtorità li jieħu/jieħdu azzjoni xierqa fuq kull lift li jkun hemm fir-residenza. F'bini bla okkupant, ir-responsabbiltà tinqasam, b'mod konġunt, mal-kopropjetarji kollha, inkella kull persuna jkollha l-awtorità li tieħu azzjoni xierqa fuq kwalunkwe lift li jista' jkun hemm.

Fil-kondominju

Jekk il-kondominju huwa ta' aktar minn tlieta min-nies, għandu jinħatar amministratur. Jekk fil-kondominju hemm aktar minn sid tal-bini wieħed, ir-responsabbiltà għandha tinqasam, b'mod konġunt, mal-kopropjetarji kollha. Kull min għandu l-awtorità jrid jieħu azzjoni xierqa fuq kwalunkwe lift li jista' jkun hemm.

Fil-post tax-xogħol

Hawnhekk huwa responsabbli l-prinċipal. Jekk ikun hemm aktar minn sid wieħed li jħaddem, ir-responsabbiltà tinqasam bejn is-sidien kollha.

Kif u fejn trid tirreġistra lift?

Kull lift, kemm "**eżistenti**" kif ukoll "**ġdid**", għandu jiġi rreġistrat mad-Diviżjoni tar-Regolamenti Tekniċi fl-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur (MCCAA) mill-persuna responsabbli. F'każ ta' lift "**eżistenti**", ir-reġistrazzjoni ssir mill-persuna responsabbli, u f'każ ta' lift "**ġdid**" mill-installatur li jwaħħlu.

Id-Drittijiet tal-Konsumatur

1. **Id-Dritt għall-Bżonnijiet Bażiċi**
   Li jkollu aċċess għall-affarijiet essenzjali u servizzi bażiċi, ikel adekwat, ħwejjeġ, kenn, kura medika, edukazzjoni u servizzi sanitarji.

2. **Id-Dritt għas-Sigurtà**
   Li jkun imħares minn prodotti, mezzi ta' produzzjoni u servizzi li jkunu ta' periklu għas-saħħa jew il-ħajja.

3. **Id-Dritt għall-Informazzjoni**
   Li jingħata l-informazzjoni meħtieġa biex jagħmel l-aħjar għażla, u li jkun imħares kontra reklamar u indikazzjoni tal-prezzijiet qarrieqa jew diżonesti.

4. **Id-Dritt għall-Għażla**
   Li jkun jista' jagħżel minn numru ta' prodotti u servizzi li jiġu offruti bi prezzijiet kompetittivi u ta' kwalità sodisfaċenti.

5. **Id-Dritt għar-Rappreżentanza**
   Li jkun hemm għaqdiet li jirrappreżentaw l-interessi tal-konsumatur fit-tfassil u t-twettiq tal-politika tal-Gvern, u fl-iżvilupp ta' prodotti u servizzi.

6. **Id-Dritt għall-Kumpens**
   Li jingħata kumpens xieraq għal talbiet ġusti, li jinkludi kumpens għal oġġetti u servizzi fejn il-konsumatur ikun ġie mqarraq jew mogħti kwalità inferjuri.

7. **Id-Dritt għall-Edukazzjoni tal-Konsumatur**
   Li jikseb it-tagħrif u l-ħiliet meħtieġa biex jagħmel l-aħjar għażla ta' prodotti u servizzi, filwaqt li jkun konxju mid-drittijiet u dmirijiet bażiċi tiegħu u kif għandu jaġixxi fuqhom.

8. **Id-Dritt għal Ambjent Nadif, b'Saħħtu u Sostenibbli**
   Li jgħix u jaħdem f'ambjent li ma jkunx ta' theddida għalih u għall-ġenerazzjonijiet futuri.

IL-JUM DINJI GĦAD-DRITTIJIET TAL-KONSUMATUR

15 TA' MARZU 2015
DIETI SUSTANZJUŻI

Joyce Borg
Direttur Generali
Uffiċċju għal Affarijiet tal-Konsumatur
www.consumersinternational.org

It-tema magħżula mill-*Consumers International* għal din is-sena hija 'Healthy Diets'. Il-piż żejjed u l-obeżità, il-pressjoni għolja, iz-zokkor u l-kolesterol għoli fid-demm huma erbgħa minn għaxar kawżi ta' mwiet fid-dinja. Għalhekk, wasal iż-żmien li naraw x'jista' jsir biex ma nibqgħux inħallsu prezz għoli għal dieta ħażina.

Iż-żieda fil-mard li għandu x'jaqsam mal-obeżità, id-dijabete, il-mard tal-qalb u ċerti tipi ta' kanċer tirrappreżenta kriżi fis-saħħa pubblika fuq livell internazzjonali. In-numru ta' nies b'piż żejjed qed ikompli jiżdied u s'issa l-ebda pajjiż ma rnexxielu jnaqqas din iż-żieda.

Iridu jkunu l-konsumaturi stess li jsolvu din il-problema, iżda dan mhuwiex faċli! Fis-suq jiġi pprovdut ikel li mhuwiex tajjeb għas-saħħa. Barra minn hekk, l-influwenza tar-reklamar ta' dan l-ikel minn kumpaniji kbar u internazzjonali u n-nuqqas ta' tagħrif disponibbli, jagħmilha diffiċli għall-konsumaturi biex jagħmlu l-aħjar għażla għal saħħithom.

F'Mejju 2014, waqt l-Assemblea tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO), il-*Consumers International* għamlet sejħa biex issir konvenzjoni dinjija fuq dieta sana u ġew ippubblikati numru ta' rakkomandazzjonijiet ħalli jiġu kkunsidrati mill-membri ta' din l-għaqda.

Fihom wieħed isib dawn il-miżuri għall-ħarsien u l-promozzjoni ta' dieta tajba:

- Edukazzjoni, ħiliet, komunikazzjoni u tagħrif għall-pubbliku;
- Tagħrif fuq in-nutrizzjoni;
- Reklamar responsabbli dwar l-ikel u x-xorb;
- Kontroll tar-reklami, il-promozzjonijiet u l-*isponsors*;
- Titjib fil-kwalità tal-ikel u tnaqqis fil-livell ta' nutrijenti li jagħmlu l-ħsara;
- Standards ta' nutrijenti fis-servizzi tal-ikel fl-iskejjel, l-isptarijiet u fl-istituzzjonijiet pubbliċi.

Għalhekk, din is-sena l-attivitajiet tal-Jum Dinji għad-Drittijiet tal-Konsumatur se jiffukaw fuq is-sejħa li saret mill-WHO għal Konvenzjoni Internazzjonali li Tħares u Tippromwovi Dieti Tajbin. Fiha se jkun qed jintuża l-istess mekkaniżmu tal-Konvenzjoni ta' Qafas għall-Kontroll tat-Tabakk *(Framework Convention on Tobacco Control)* li kkontribwixxa għat-tnaqqis fl-imwiet u l-mard ikkaġunat mit-tipjip.

Ix-xiri bl-internet

Dr Phyllis Bezzina
Kap taċ-Ċentru tal-Konsumatur Ewropew f'Malta

L-użu tal-internet għax-xiri huwa konvenjenti ħafna, jiffrankalek il-ħin, u joffri għażla wiesgħa ta' prodotti u servizzi. Ix-xerrejja elettroniċi ta' madwar l-Unjoni Ewropea jgawdu minn firxa ta' drittijiet li joħorġu minn leġiżlazzjoni tal-UE. Dawn ir-regoli ma japplikawx biss għax-xiri bl-internet, imma jkopru wkoll metodi ta' xiri mill-bogħod.

Dritt li tħassar il-bejgħ

Meta tixtri mill-internet għandek dritt għal perjodu ta' 14-il ġurnata li matulu tista' tirtira mill-kuntratt tal-bejgħ u tirritorna l-prodott lill-bejjiegħ. F'dan il-perjodu l-konsumatur mhuwiex obbligat li jagħti raġuni lill-bejjiegħ, għalkemm jista' jagħti l-każ li l-konsumatur ikollu jbati l-ispejjeż tal-posta.

Madankollu, f'ċerti każi bħal oġġetti personalizzati, riservazzjonijiet ta' lukanda, u biljetti tal-ajru, dan id-dritt ma japplikax.

Dritt għal informazzjoni ċara u korretta

Il-bejjiegħa ta' fuq l-internet għandhom l-obbligu li jipprovdu informazzjoni dettaljata dwar il-prodott jew is-servizz tagħhom, il-prezz totali bl-ispejjeż tal-pustaġġ, u tagħrif ieħor dwar il-ħlas u s-servizzi ta' wara l-bejgħ *(after sales services)*. Fis-sit għandu jkun hemm id-dettalji kollha – l-indirizz postali, l-isem tal-kumpanija u n-numru tat-telefown - mhux l-indirizz elettroniku biss.

Dritt li tingħata l-flus lura meta ma jkunx hemm konsenja fil-ħin tal-prodott

Il-kummerċjant hu obbligat li jwassal il-prodott fi 30 jum, sakemm ma jkunx hemm ftehim ieħor. Jekk jonqos milli jwassal l-oġġett fi żmien miftiehem, il-konsumatur huwa intitolat li jħassar il-kuntratt. Madankollu, il-konsumatur jista' jħassar il-kuntratt wara l-perjodu ta' 30 jum jekk il-konsenja tal-oġġetti tkun meħtieġa matul dak il-perjodu jew sa data speċifika.

Dritt għal rimedju

Jekk tixtri xi oġġett mill-internet u ssibu difettuż jew mhux kif kien irreklamat, għandek l-istess drittijiet legali bħal meta tixtri l-oġġett mill-ħanut. Il-kummerċjant jista' l-ewwel joffri li jsewwi jew li jibdel il-prodott. Jekk dan ma jkunx possibbli, il-konsumatur jista' jfittex li jħassar il-kuntratt u jitlob rifużjoni sħiħa. Il-kummerċjant jibqa' responsabbli lejn il-konsumatur għal kwalunkwe difett evidenti fi żmien sentejn mid-data tax-xiri. Madankollu, jekk id-difett joħroġ wara li jkun għadda l-perjodu inizjali ta' sitt xhur, il-konsumatur jista' jintalab jagħti l-provi li d-difett ma kienx ikkawżat mill-użu ħażin tal-prodott.

Kif tixtri mill-internet b'moħħok mistrieħ

- **Ara li tkun taf ma' min qed tikkomunika**. Nagħtuk parir biex ma tixtrix mingħand bejjiegħa li jirrifjutaw li jagħtu d-dettalji tagħhom, bħall-indirizz postali u n-numru tat-telefown.
- **Ixtri minn sit sigur.** Idealment, l-indirizz tas-sit għandu jibda bl-https:// mhux bl-http://
- L-ittra "s" tindika "*secure*". Dan ifisser li waqt li tkun qed iddaħħal id-dettalji personali l-ebda persuna, mhux awtorizzata minnek, ma jkollha **aċċess għad-dettalji tiegħek**.
- **Fittex is-simbolu żgħir tal-katnazz** fuq l-iskrin jew permezz ta' messaġġ li jurik li qed tidħol f'sit sigur. Agħfas fuq il-katnazz biex tara d-dettalji tas-sigurtà tas-sit.
- Agħżel siti li joffru l-**possibbiltà ta' għażliet differenti ta' ħlas**, bħall-PayPal u l-ħlas bil-kard tal-kreditu, u mhux biss permezz ta' trasferiment bankarju. It-trasferimenti bankarji u forom oħrajn ta' trasferimenti ta' flus jillimitawlek iċ-ċans li tieħu flusek lura. Min-naħa l-oħra, il-ħlas bil-kard joffri protezzjoni ikbar minn metodi oħrajn f'każi ta' frodi u jekk il-prodott ma jasalx. Il-bejjiegħa elettroniċi jitolbu l-kodiċi tas-CVV li ssib fuq wara tal-kard. B'hekk jiġi evitat li xi ħadd li jkun irnexxielu jikseb id-dettalji personali tiegħek (bħal ismek, in-numru tal-kard u d-data ta' skadenza tagħha) ikun jista' jixtri bil-kard tiegħek.
- Qatt tagħti d-dettalji tal-kard ta' kreditu tiegħek f'ittra elettronika.
- Oqgħod attent minn siti li ma jaċċettawx il-kards, u li minflok jinsistu fuq it-trasferimenti tal-flus. Din tista' tkun indikazzjoni ta' frodi.

L-ECC Net joffri informazzjoni u għajnuna lill-konsumaturi fuq l-attivitajiet tagħhom fis-suq Ewropew. Il-konsumaturi jistgħu jirrikorru għand l-ECC biex iressqu lment dwar prodott mixtri jew dwar servizz, li ma ngħatax kif kien mistenni, minn negozju bbażat fi stat membru ieħor tal-Unjoni Ewropea. L-għan aħħari tal-ECC hu li jgħin lill-konsumaturi jilħqu soluzzjoni amikevoli mal-kummerċjant.

Jekk tixtri xi oġġett mill-internet u ssibu difettuż jew mhux kif kien irreklamat, għandek l-istess drittijiet legali bħal meta tixtri l-oġġett mill-ħanut

Il-Kamra tal-Periti

Il-Perit Christopher Mintoff
President tal-Kamra tal-Periti

X'inhu meħtieġ biex wieħed isir perit?

Qabelxejn, irid jiggradwa minn kors imfassal apposta mill-Università. Wara sena prattika taħt il-ħarsien ta' perit stabbilit ieħor, il-gradwat ikun jista' japplika biex jidher quddiem il-Bord tal-*Warrants*. Dan il-Bord qiegħed hemm biex jara l-kapaċità tal-persuna u jekk din hix lesta tingħata r-responsabbiltà ta' *warrant* ta' perit.

X'inhi l-funzjoni tal-Kamra tal-Periti?

Il-Kamra tal-Periti ilha mwaqqfa mill-1920. Il-missjoni tagħha hi li tassisti lill-professjonisti tagħha f'xogħolhom, bil-għan li tgħolli l-kwalità tal-prodott tagħhom, fl-interess tal-komunità kollha. Fil-professjoni tagħna nemmnu li, filwaqt li nieħdu ħsieb il-perit, nagħmlu dan dejjem b'mod li jkun ta' benefiċċju għall-ambjent mibni u l-pubbliku. Dan iseħħ b'linji gwida u b'korsijiet fuq suġġetti ġodda. Nistiednu esperti barranin u magħrufin biex jaqsmu l-esperjenzi tagħhom u metodi ġodda u differenti. Il-Kamra hija wkoll il-leħen tal-professjoni u titkellem mal-gvernijiet u l-awtoritajiet biex tgħaddi l-opinjoni tal-periti fil-professjoni.

Fil-qosor, x'jgħid il-kodiċi ta' etika ta' din il-professjoni?

Il-kodiċi ta' etika jistipula regoli ċari fuq kif perit għandu jaġixxi mal-klijenti tiegħu u ma' periti oħrajn. Il-perit ma jistax jattakka l-integrità ta' perit ieħor jew iżommu milli jagħmel xogħlu. Barra minn hekk, kull perit huwa obbligat li jagħmel ċertu livell ta' xogħol biex ikun jista' jitħallas dak li ħaqqu.

X'jiġri meta perit jinstab li mhux jimxi mal-kodiċi?

Meta perit ma jimxix mal-kodiċi jista' jiġi rrappurtat lill-Kamra tal-Periti. Din tisma' l-każ ta' kontrih u tiddeċiedi x'passi ħa tieħu. Dan hu proċess iebes, speċjalment f'komunità żgħira bħal Malta, fejn il-periti jsibu ruħhom jiġġudikaw kollega tagħhom stess.

Ġeneralment nagħmlu l-almu tagħna biex id-diżgwid jissolva bil-kelma t-tajba. Iżda meta jinstab li n-nuqqas tal-perit huwa serju, jitneħħielu l-*warrant* u ma jkunx jista' jkompli l-prattika ta' perit.

X'parir tagħti lil min ikun se jibni l-ewwel dar tiegħu, speċjalment liż-żgħażagħ?

Il-koppji żgħar għandhom żewġ modi ewlenin kif ikollhom dar - jew jixtru l-lest jew jibnu mill-ġdid. Perit tajjeb ikun kapaċi jittraduċi dawn il-bżonnijiet fi pjanta li tilqa' l-ħtiġijiet kemm kurrenti kif ukoll futuri tal-klijenti tagħhom.

Sitwazzjoni komuni oħra għall-klijenti żgħażagħ hi li jixtru binja lesta. F'dan il-każ, il-koppja importanti li tfittex l-għajnuna ta' perit li tafda. Hawn ħafna bini ta' kwalità baxxa fis-suq u hemm ħafna nies li lesti jieħdu vantaġġ minn klijenti ġodda. Iż-żgħażagħ li beħsiebhom jixtru, għandhom ikunu kawti, jaħsbu fil-futur tagħhom u ma jħallux lil min jgħaġġilhom biex jixtru.

Fix-xogħol tagħha l-Kamra tal-Periti bħalissa qed taħdem fuq reviżjoni kbira tal-Att tal-Periti – il-liġi li tirregola l-professjoni tagħna, u fuq sistema ta' kumitati għall-evalwazzjoni tad-disinn *(design review panels)* bl-għan li jtejbu l-kwalità ta' proġetti partikolari.

Dan minbarra l-korsijiet u l-preżentazzjonijiet li tagħmel il-Kamra regolarment biex iżżomm lill-membri tagħha attivi u aġġornati. Il-perizja hi professjoni li dejjem trid taddattaha għaż-żmien, u tkun lest li fiha tikber u titgħallem.

Odette Vella
Uffiċjal Għoli tal-Informazzjoni
L-Uffiċċju għall-Affarijiet tal-Konsumatur
MCCAA

Garanzija kummerċjali

Meta nixtru xi oġġetti, ngħidu aħna xi apparat elettroniku jew li jaħdem bl-elettriku, bħal xi kompjuter jew magna tal-ħasil, ħafna drabi tal-ħanut joffrilna garanzija kummerċjali mal-prodott li nkunu se nixtru. Meta ningħataw din it-tip ta' garanzija ma jkollniex biss il-liġi tipproteġina, imma wkoll il-garanzija tal-bejjiegħ.

Il-garanzija kummerċjali għandha tingħatalna bil-miktub u trid tkun miktuba bil-Malti jew bl-Ingliż. Fuq il-garanzija għandu jkun hemm imniżżel ukoll id-dettalji ta' min qed jagħti l-garanzija, għal kemm żmien qed tingħata, xi tkopri u ma tkoprix, u x'se jagħmel il-bejjiegħ jekk tinqala' problema bil-prodott mixtri.

Din il-garanzija ma tistax tnaqqas id-drittijiet li tagħti l-liġi lill-konsumatur meta jkollu problema bil-prodott mixtri, imma tista' biss iżżid ma' dawn id-drittijiet.

Meta oġġett ikun qed jissewwa bil-garanzija, iż-żmien sakemm inkunu mingħajr l-oġġett irid jiżdied mal-garanzija. Min-naħa l-oħra, meta l-oġġett jinbidel fil-perjodu tal-garanzija, din ma terġax tibda mill-bidu, imma tkompli tgħodd l-ewwel garanzija.

Tajjeb inkunu nafu wkoll li meta bejjiegħ jirreklama garanzija, din trid tingħata anke jekk ma tkunx imsemmija fil-kuntratt tax-xiri.

PAĠNA GĦAT-TFAL

Tisliba

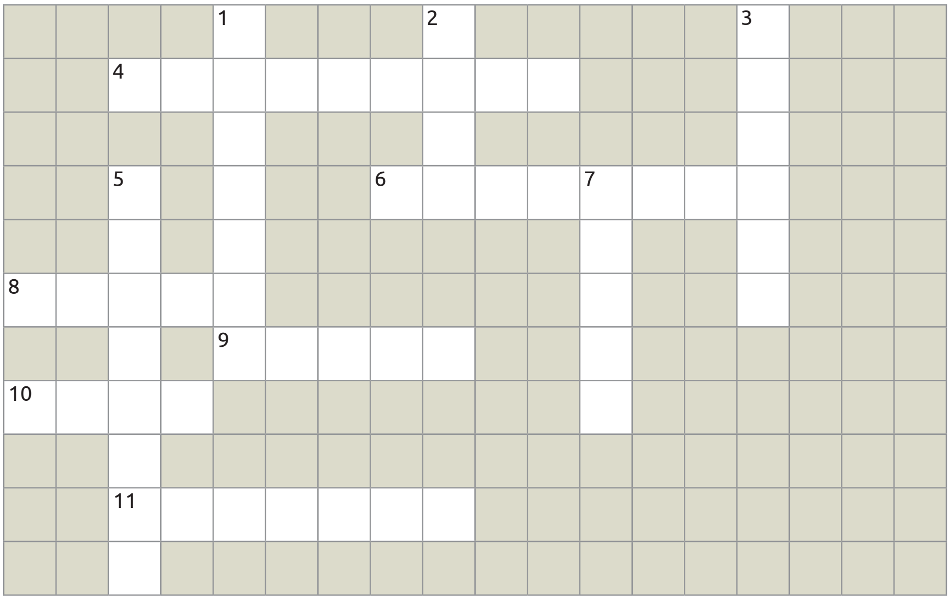

MIMDUDIN

4. Dik li tagħtina l-liġi u li fuq ċertu prodotti jagħtina wkoll tal-ħanut
6. Jekk prodott ma jkunx jista' jissewwa, irid ...
8. Il-post fejn immorru biex nixtru
9. Biex tispiċċa, l-ewwel trid tagħmel hekk
10. Dan isir mill-konsumatur meta jakkwista prodott jew servizz
11. L-oppost ta' 'iżżid'

WEQFIN

1. Kelma oħra minflok oġġett
2. Din kulħadd irid jimxi magħha
3. Dan isir biex tippromwovi prodott jew servizz
5. Dan jista' jsir bil-miktub jew bil-fomm
7. L-oppost ta' 'tnaqqas'

Kompetizzjoni

Imlew it-tisliba u ibagħtuhielna
sa nhar l-Erbgħa, 15 ta' April 2015 f'dan l-indirizz:
L-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur
Mizzi House, Triq Nazzjonali, Il-Blata l-Bajda ĦMR 9010.
Ir-rebbieħ jingħata rigal ta' kotba fil-Jum Dinji għad-Drittijiet tal-Konsumatur.

L-effetti tal-bexx
fuq is-saħħa tal-bniedem

Joanne Borg Galea
Senior Scientist,
Diviżjoni tar-Regolamenti Tekniċi,
MCCAA

Il-bexx hu bżonnjuż ħafna fis-settur tal-agrikultura, speċjalment fi klima bħal ta' Malta. Madankollu, irridu nżommu f'moħħna li dawn il-prodotti huma kimiċi perikolużi u li l-immaniġġjar ħażin tagħhom jista' jkun ta' detriment għas-saħħa tal-bniedem.

Is-sustanzi tal-bexx jista' jkollhom effetti differenti fuq saħħet il-bniedem, skont it-tipi differenti ta' kimika li jkun fihom. L-effetti jistgħu jkunu akuti, jiġifieri b'sintomi għal żmien qasir, bħal irritazzjoni fil-ġilda, jew kroniċi, jiġifieri li l-effett tagħhom jidher wara ħafna snin b'riżultat ta' akkumulu tal-kimika fil-ġisem tal-bniedem, bħal problemi fis-sistema riproduttiva.

Qabel ma l-prodotti jitpoġġew fis-suq, l-awtoritajiet jassiguraw li r-riċerki kollha li jkunu saru fuqhom ikunu juru li l-effetti tagħhom fuq il-bniedem jistgħu jiġu kkontrollati b'miżuri ta' mitigazzjoni, pereżempju b'tagħmir għall-protezzjoni personali. L-informazzjoni dwar il-miżuri bżonjużi għall-ħarsien ta' saħħet il-bniedem għandek issibha kollha fuq it-tikketta tal-prodott.

Il-bexx li jintuża fid-djar hu wkoll ikkunsidrat bħala perikoluż. Għalhekk, importanti li l-istruzzjonijiet kollha ta' fuq it-tikketta jiġu segwiti bir-reqqa. Ngħidu aħna, ħafna drabi jkun hemm bżonn ventilazzjoni tajba fejn ikun se jiġi applikat il-prodott għax il-kimika tiegħu tista' tidħol fis-sistema tal-bniedem bin-nifs u bil-kuntatt mal-ġilda. Importanti li t-tikketta tinqara sew u li l-prodott jintuża b'mod sigur, skont l-istruzzjonijiet rakkomandati għall-benefiċċju ta' min qed jużah, għan-nies tal-madwar, u għas-saħħa tal-ambjent.

It-tfal ġieli jweġġgħu wkoll meta dawn il-prodotti jitħallew fejn jintlaħqu minnhom u mhux l-ewwel darba li ddaħħlu l-isptar għax ikunu belgħu xi bexx. Dawn ir-riskji kollha jistgħu jitnaqqsu drastikament jekk il-prodotti jitħallew f'post sigur fejn ma jintlaħqux mit-tfal.

Importanti wkoll li min ikun qed juża l-bexx ikun konxju mill-effetti li dan jista' jkollu fuq is-saħħa tal-bniedem, u li jkun jaf minn fejn iġib l-informazzjoni biex dawn l-effetti jitnaqqsu sew.

Għal tagħrif ieħor tista' tikkuntattja lid-Diviżjoni tar-Regolamenti Tekniċi, fi ħdan l-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur (MCCAA), fuq 2395 2000.

Il-ħidma tad-Direttorat tal-Infurzar

Grace Stivala,
Direttur Infurzar,
Uffiċċju għall-Affarijiet tal-Konsumatur
MCCAA

Id-Direttorat tal-Infurzar huwa wieħed mit-tliet direttorati fi ħdan l-Uffiċċju għall-Affarijiet tal-Konsumatur. Iż-żewġ direttorati l-oħrajn huma d-Direttorat għall-Ilmenti u l-Medjazzjoni u d-Direttorat għall-Informazzjoni, l-Edukazzjoni u r-Riċerka. Ir-responsabbiltà prinċipali tad-Direttorat hija l-infurzar pubbliku fejn jirrigwardaw prattiċi kummerċjali qarrieqa u klawżoli inġusti f'kuntratti mal-konsumatur. Minbarra dan, id-Direttorat jiżgura t-trasparenza fil-prezzijiet u l-ħarsien ta' liġijiet oħrajn relatati mal-protezzjoni tal-konsumaturi, li hu responsabbli minnhom l-Uffiċċju għall-Affarijiet tal-Konsumatur.

Il-liġi prinċipali li biha jaħdem id-Direttorat hija l-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur, li tindirizza speċifikament il-protezzjoni tal-konsumaturi. Dan l-Att għandu miegħu numru ta' leġiżlazzjonijiet sussidjarji, ewlenin fosthom ir-Regolamenti dwar il-Prezzijiet Indikati u r-Regolamenti dwar id-Drittijiet tal-Konsumatur. Regolamenti oħrajn huma relatati mad-drittijiet tal-passiġġieri, il-kreditu tal-konsumaturi, u s-self għal dar.

Id-Direttorat tal-Infurzar jagħmel spezzjonijiet biex jassigura li l-konsumaturi jkunu infurmati b'mod ċar bil-prezzijiet. Skont ir-Regolamenti dwar il-Prezzijiet Indikati, il-prezzijiet għandhom ikunu indikati ċari, bla ambigwità u b'tali mod li jinqraw faċilment. Dawn l-ispezzjonijiet isiru fil-ħwienet u l-istabbilimenti, kif ukoll lill-bejjiegħa tal-ħaxix u tal-monti madwar il-gżejjer Maltin. Id-Direttorat qed jagħmel dawn l-ispezzjonijiet ukoll fl-aktar ċentri kummerċjali popolari mal-konsumaturi.

Isir ukoll moniteraġġ ta' magażins u rivisti li jirreklamaw il-bejgħ ta' prodotti biex jiġi assigurat li l-prezz indikat ikun il-prezz finali. Pereżempju, mhuwiex aċċettabbli li l-prezz reklamat ma jkollux il-VAT inkluża. Ir-reklami jiġu ċċekkjati wkoll għall-possibbiltà ta' xi prattiċi kummerċjali qarrieqa bħal, ngħidu aħna, meta jkun irreklamat prodott li fih il-kummerċjant jiddikjara b'mod falz li l-istess prodott hu disponibbli biss għal żmien limitat u b'hekk iġiegħel lill-konsumatur jieħu deċiżjoni immedjata.

Eżempju ieħor ta' prattiċi kummerċjali qarrieqa huma r-reklami, f'mezzi tax-xandir differenti, b'informazzjoni li ma tkunx vera, inkella mhux bl-informazzjoni kollha, bl-iskop li tiżgwida lill-konsumaturi. Min-naħa l-oħra, il-klawżoli inġusti f'kuntratti huma dawk il-klawżoli li jkunu biss favur in-negozjant, ngħidu aħna dawk li jistabbilixxu kumpens li għandu jitħallas minn konsumatur li jkun naqas li jwettaq l-obbligi tiegħu, mingħajr ma jipprovdu għal kumpens mill-kummerċjant li jkun naqas mill-istess ħaġa.

Ir-Regolamenti dwar id-Drittijiet tal-Konsumatur li daħlu fis-seħħ f'Ġunju tal-2014, jiġbru fihom numru ta' drittijiet rigward l-informazzjoni li għandha tingħata lill-konsumatur meta jagħmel kuntratt ta' xiri. Dawn ir-regolamenti jagħtu wkoll lill-konsumatur id-dritt għall-irtirar mill-kuntratt tax-xiri meta dan isir mill-bogħod u/jew lil hinn mill-post tan-negozju tal-bejjiegħ. Id-Direttorat jagħmel il-moniteraġġ biex jaċċerta li dawn ir-regolamenti qed jiġu segwiti min-negozjanti.

Id-Direttorat tal-Infurzar huwa wkoll responsabbli mill-Artiklu 9(a) tal-Att dwar is-Servizzi li jingħataw fis-Suq Intern. Dan l-Artiklu tal-liġi jiddetermina li dawk li jkunu se jirċievu jew li huma interessati f'xi servizz, m'għandhomx jiġu ddiskriminati minħabba ċ-ċittadinanza jew il-post tar-residenza tagħhom.

Dan id-Direttorat jiżgura li d-drittijiet tal-konsumatur huma mħarsin kull meta jkun hemm ksur tal-liġi. Fl-istess waqt, id-Direttorat jaħdem kontinwament fuq miżuri ta' infurzar li jippromwovu l-konformità volontarja u li jnaqqsu l-ħtieġa li tittieħed azzjoni amministrattiva jew proċeduri kriminali. Minkejja dan, meta jinstab li jkun hemm ksur ripetut tal-liġi jew li hemm ir-riskju ta' ħsara immedjata u serja lill-interessi kollettivi tal-konsumaturi, tittieħed mill-ewwel azzjoni amministrattiva jew, saħansitra, proċeduri kriminali.

Id-Direttorat tal-Infurzar huwa responsabbli wkoll mir-Regolamenti dwar il-Koperazzjoni u l-Protezzjoni tal-Konsumatur. L-għan ta' dawn ir-regolamenti huwa li jiġu indirizzati l-problemi tal-konsumaturi fis-suq intern b'tali mod li l-awtoritajiet responsabbli mill-infurzar fl-istati membri jikkoperaw bejniethom meta negozjant li jkun ibbażat fi stat membru ikun qed jagħmel ħsara lill-konsumaturi fi stat membru ieħor. Dawn ir-regolamenti jagħtu wkoll l-opportunità li jsiru attivitajiet ta' infurzar kollettiv u proġetti kollettivi li l-għan ewlieni tagħhom hu li l-konsumaturi jkunu dejjem imħarsa.

Il-biedja organika

TA' BENEFIĊĊJU GĦALL-KONSUMATURI

Uffiċċju tal-iStandards u Ċertifikazzjoni, Istitut Standards u Mertroloġija, MCCAA

Il-biedja organika hija sistema agrikola li tara li tipprovdi lill-konsumaturi bi prodotti tajbin, friski u awtentiċi, filwaqt li tirrispetta s-sistemi taċ-ċikli naturali tal-ħajja.

Biex tilħaq dan l-għan, il-biedja organika tuża numru ta' prinċipji u linji prattiċi komuni maħsuba biex inaqqsu l-impatt uman fuq l-ambjent u biex jassiguraw li s-sistemi agrikoli joperaw b'mod effiċjenti u naturali.

Il-prattiċi tal-biedja organika li huma l-aktar komuni jinkludu:

- In-newba (rotazzjoni) tal-uċuħ tar-raba' (għelejjel) bħala rekwiżit għall-użu effikaċi tar-riżorsi tal-post;
- Limitazzjonijiet stretti ħafna fuq il-pestiċidi sintetiċi u kimiċi, fuq l-użu tal-fertilizzanti sintetiċi, l-antibijotiċi tal-bhejjem, u fuq addittivi mhux organiċi oħrajn;
- Il-projbizzjoni assoluta tal-użu ta' organiżmi modifikati ġenetikament;
- L-użu ta' prattiċi fit-trobbija tal-annimali li jkunu xierqa għall-ispeċi differenti tal-bhejjem.

Il-biedja organika hija wkoll parti minn katina ta' provvista usa' li tinkludi l-ipproċessar tal-ikel, is-setturi tad-distribuzzjoni u tal-bejgħ bl-imnut u, fl-aħħar mill-aħħar, lilek – il-konsumatur.

Għaldaqstant, meta tixtri prodott organiku tista' sserraħ rasek li l-produzzjoni tiegħu tkun saret skont regoli stretti li tfasslu biex iħarsu kemm l-ambjent, kif ukoll l-annimali.

Il-bdiewa li jużaw din it-tip ta' biedja jkunu qed jirrispettaw l-ambjent u l-annimali billi:

- Ikunu responsabbli u jużaw b'għaqal l-enerġija u r-riżorsi naturali;
- Jieħdu ħsieb il-bijodiversità, il-bilanċi ekoloġiċi reġjonali, u l-kwalità tal-ilma;
- Jippromwovu t-tisħiħ tal-fertilità tal-ħamrija u t-trobbija f'saħħitha tal-annimali;
- Jissodisfaw il-bżonnijiet varji u speċifiċi tal-annimali.

Il-proċessuri organiċi, in-negozjanti, u d-distributuri tal-ikel għandu jkollhom l-istess għanijiet bħal dawk tal-bdiewa li jużaw il-biedja organika, primarjament il-provvista ta' ikel frisk u awtentiku li jirrispetta n-natura u s-sistemi tagħha billi jkun hemm:

- Restrizzjoni stretta fuq liema addittivi mhux organiċi jistgħu jintużaw;
- Restrizzjoni stretta fuq is-sustanzi sintetiċi;
- Projbizzjoni fuq l-użu tal-organiżmi modifikati ġenetikament.

Il-konsumaturi jistgħu jagħrfu l-prodotti organiċi ġenwini billi jfittxu l-marka (*logo* organiku) tal-Unjoni Ewropea fuq il-prodotti. Tagħrif ieħor issibu mis-sit tal-Awtorità (MCCAA): **www.mccaa.org.mt/en/organic-farming**

Il-Ftehim Esklussiv dwar Distribuzzjoni

Dr Geraldine Spiteri
Direttur, Swieq Primarji, Industrijali u bl-Imnut
Uffiċċju għall-Kompetizzjoni,
MCCAA

Il-ftehim eklussiv dwar distribuzzjoni (*exclusive distribution agreement)* huwa ftehim li jsir bejn produttur jew importatur ta' xi prodott jew prodotti partikolari u l-ħwienet li mbagħad ibiegħuhom lill-konsumaturi. Dan il-ftehim ifisser illi dak il-bejjiegħ jixtri biss il-prodotti ta' tip jew ditta partikolari mingħand dak il-produttur jew importatur biss.

Fihom infushom, dawn il-ftehim jistgħu joffru benefiċċji, bħal per eżempju termini ta' ħlas aktar komdi għax-xerrej u distribuzzjoni aħjar tal-prodotti li fl-aħħar mill-aħħar jistghu jirriżultaw f'prezzijiet orħos għall-konsumatur. Ħafna drabi, dan il-ftehim jista' jkun importanti għaliex l-intrapriżi żgħar u medji ma jkunux jifilħu jagħmlu l-investiment meħtieġ mingħajr ma jkollhom il-benefiċċju ta' l-esklussività: jiġifieri li huma biss ikunu distributuri jew aġenti ta' prodotti f'territorju partikolari u/jew li jingħataw kondizzjonijiet ta' xiri aħjar minħabba li jixtru mingħand bejjiegħ wieħed biss.

Madankollu dawn it-tipi ta' ftehim fihom ukoll l-iżvantaġġi tagħhom minħabba li jistgħu jirriżultaw f'nuqqas ta' għażla għall-konsumatur, fis-sens illi l-konsumatur ikun jista' jixtri biss il-prodotti ta' importatur jew produttur wieħed mingħand ħanut partikolari. Hekk ukoll il-produtturi jew l-importaturi ġodda jsibuha diffiċli li jidħlu fis-suq u jbiegħu l-prodotti tagħhom minħabba li l-ħanut ikun marbut li jbiegħ biss numru ta' prodotti ta' ditta partikulari.

Filwaqt li l-ftehim eklussiv dwar distribuzzjoni mhumiex illegali fihom infushom, wieħed irid jara jekk ikunux qed joħonqu il-kompetizzjoni speċjalment billi dawn jeliminaw il-kompetizzjoni bejn marki differenti ta' prodotti simili. Il-kompetizzjoni fil-kummerċ hija importanti għaliex toffri għażla lill-konsumatur bejn kwalitajiet jew ditti differenti, u tista' wkoll tfisser prezzijiet aħjar. Huwa għalhekk illi l-Uffiċċju għall-Kompetizzjoni jeżamina dan il-ftehim bir-reqqa, b'mod partikolari kif qed jaffettwaw il-kompetizzjoni fil-kummerċ. Ftehim simili li jirriżulta li qed joħnoq il-kompetizzjoni jista' jinstab li jikser il-liġi u barra l-pieni li wieħed jista' jeħel, dak il-ftehim jiġi ddikjarat null. Għalhekk il-kummerċjant ghandu joqgħod attent u jieħu il-pariri neċessarji qabel jidħol f'xi ftehim esklussiv.

Filwaqt li l-ftehim esklussiv tad-distribuzzjoni mhumiex illegali fihom infushom, wieħed irid jara jekk joħonqux il-kompetizzjoni

IT-TIKKETTAR TAL-IKEL

Ingrid Busuttil
Assistent Direttur,
Diviżjoni tar-Regolamenti Tekniċi,
MCCAA

Fit-13 ta' Diċembru 2014 daħlet fis-seħħ leġiżlazzjoni ġdida għat-tikkettar tal-ikel. L-għan ewlieni tagħha hu li tipprovdi lill-konsumaturi bl-informazzjoni kollha meħtieġa biex ikunu jistgħu jagħmlu għażla infurmata. Fost ir-rekwiżiti l-ġodda, ta' interess partikolari għall-konsumaturi, hemm id-daqs tat-tipa minima, id-dikjarazzjoni tal-ingredjenti li jikkawżaw allerġiji jew intolleranzi, u d-dikjarazzjoni obbligatorja tan-nutrizzjoni.

Problema komuni li konna nsibu fit-tikketti tal-ikel kienet id-diffikultà biex taqra l-informazzjoni minħabba t-tipa żgħira li spiss kienet tintuża biex toqgħod l-informazzjoni kollha, speċjalment għall-pakketti ż-żgħar u t-tikketti li jkollhom fuqhom lingwi differenti. Bir-rekwiżiti l-ġodda din il-problema ġiet indirizzata peress li ġie stabbilit daqs minimu għat-tipa.

Benefiċċju ieħor għall-konsumaturi huwa r-rekwiżit f'każ ta' preżenza ta' allerġeni, bħall-ġewż u l-qamħ, li jridu jissemmew fuq it-tikketta. Dawn l-ingredjenti diġà kellhom jiġu ddikjarati, iżda bil-ħtiġijiet il-ġodda l-konsumatur ħa jkun f'pożizzjoni li jidentifika iktar faċilment dawk il-prodotti li jkollhom ingredjent li hu allerġiku jew intolleranti għalih. Dan peress li dawn l-ingredjenti għandhom ikunu enfasizzati b'kulur, tipa jew bi sfond differenti. Din l-informazzjoni għandha tingħata wkoll f'postijiet fejn jiġi servut l-ikel, bħar-restoranti u l-gabbani.

Il-konsumaturi se jgawdu wkoll mid-dikjarazzjoni tan-nutrizzjoni li se ssir obbligatorja fuq il-maġġoranza tat-tikketti tal-ikel minn Diċembru 2016. Din id-dikjarazzjoni tinkludi tagħrif fuq l-enerġija, ix-xaħmijiet, ix-xaħam saturat, il-karboidrati, iz-zokkor, il-proteini u l-melħ li jkun fih il-prodott. B'din l-informazzjoni l-konsumaturi se jkunu jistgħu jqabblu aħjar il-prodotti u jagħżlu dawk li huma l-iktar addattati għalihom. B'din l-informazzjoni wieħed ikun ukoll f'pożizzjoni aħjar biex josserva iktar in-nutrijenti u l-kaloriji li jkun qiegħed jieħu.

Numri tat-Telefown Utli għall-Konsumaturi

L-EMERĠENZA
(AMBULANZA, PULIZIJA, TIFI TAN-NAR)
112

2395 2000	L-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur
8007 4400	Linja bla ħlas tal-MCCAA
2124 2420	Direttorat dwar il-Metroloġija – MCCAA
2149 6016	Direttorat dwar Servizzi Laboratorji – MCCAA
2122 1901	Iċ-Ċentru Ewropew għall-Konsumaturi ta' Malta
2123 9091	L-Għaqda tal-Konsumaturi
2124 6982	L-Assoċjazzjoni għad-Drittijiet tal-Konsumatur
2122 7070	It-Tribunal għal Talbiet tal-Konsumaturi
2395 2000	Tagħrif dwar il-Prezzijiet tal-Mediċini
2395 2000	Tagħrif dwar is-Sigurtà tal-Prodotti
2343 9000	L-Awtorità dwar il-Mediċini
2124 7677	L-Awtorità għas-Saħħa u s-Sigurtà fil-Post tax-Xogħol (OHSA)
8007 4924	L-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta
2122 2203	L-Awtorità għat-Trasport f'Malta
2290 0000	L-Awtorità ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar
2133 6840	L-Awtorità ta' Malta dwar il-Komunikazzjoni
2122 0619	L-Awtorità ta' Malta dwar ir-Riżorsi
2546 9000	L-Awtorità dwar il-Lotteriji u l-Logħob
8007 2230	L-Awtorità tat-Turiżmu ta' Malta
2122 1281	L-Awtorità tax-Xandir
8007 2232	L-Awtorità tad-Djar
8007 2222	ARMS Ltd
2122 2000	Malta Public Transport
2133 7333	Id-Dipartiment għas-Saħħa Ambjentali
8007 4404	Id-Dipartiment tal-VAT
2296 2296	Id-Dipartiment tat-Taxxi Interni
2124 2270	Id-Diviżjoni tal-Kummerċ
2156 1622	Gozo Channel Co Ltd
2132 0202	Inċidenti tat-traffiku (Gwardjani lokali)
8007 2224	Il-Korporazzjoni Enemalta
8007 6400	Il-Korporazzjoni għas-Servizzi tal-Ilma
153	Is-Servizz ta' Informazzjoni tal-Gvern
8007 2200	Wasteserv Malta
2249 4202	Il-Forzi Armati ta' Malta
2545 0000	L-Isptar Mater Dei
2156 1600	L-Isptar Ġenerali ta' Għawdex

Fejn tista' tagħmel l-ilment tiegħek

L-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur
Mizzi House
Triq Nazzjonali,
Il-Blata l-Bajda ĦMR 9010

8007 4400
2395 2000
fair.trading@mccaa.org.mt

Miftuħin għall-pubbliku:

Fis-sajf 1 ta' Ġunju - 30 ta' Settembru: mit-Tnejn sal-Ġimgħa bejn id-9:00 u n-12:30

Fix-xitwa 1 ta' Ottubru - 31 ta' Mejju: It-Tnejn, it-Tlieta, il-Ħamis u l-Ġimgħa bejn it-8:30 u n-12:30. L-Erbgħa bejn it-8:30 u l-16:00.

Programm Operattiv II – Politika ta' Koeżjoni 2007-2013
Insaħħu Ħilitna għall-Aktar Impjiegi u Kwalità ta' Ħajja Aħjar
Proġett parzjalment iffinanzjat mill-Unjoni Ewropea
Fond Soċjali Ewropew (FSE)
Rata ta' Ko-finanzjament: 85% Fondi UE; 15% Fondi Nazzjonali

Ninvestu fil-futur tiegħek